

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa K. W.
przeciwko B. Z.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda K. W. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 kwietnia 2018 r. oddalającego jego powództwo skierowane przeciwko pozwanemu B.Z. o ochronę dóbr osobistych za podanie do publicznej wiadomości nieprawdziwej informacji, że A. W. miał być osobą, która spowodowała konflikt, na skutek którego poniósł śmierć.

Od wyroku Sądu drugiej instancji skargę kasacyjną złożył powód. Wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania wskazał że jest ona oczywiście uzasadniona. Sąd Apelacyjny błędnie bowiem przyjął, że pozwany udzielając wypowiedzi

dotyczących okoliczności śmierci syna powoda nie działał bezprawnie. Zdaniem skarżącego szczegółowa ocena wszystkich okoliczności sprawy prowadzi do wniosku, że kwestionowana wypowiedź pozwanego, jako przedstawiciela władzy publicznej (Prokuratora Prokuratury Rejonowej w G.), nie była rzetelna i wykraczała poza cel, któremu miała służyć. Postępując w ten sposób pozwany naruszył art. 30 i 47 Konstytucji RP pomawiając zmarłego w tragicznych okolicznościach syna powoda o naganne postępowanie, a Sąd Apelacyjny nie wykazał by interes społeczny lub dobro prowadzonego śledztwa stanowiły wyższą wartość niż prawa człowieka i obywatela.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżących, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim

wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Skonfrontowanie zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi. W przedstawionym uzasadnieniu wniosku brak jest takich argumentów, które wskazywałyby na rażące naruszenie prawa w ustalonym przez sąd drugiej instancji i wiążącym Sąd Najwyższy stanie faktycznym.

Z podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia wynika, że informacje udzielone przez pozwanego prasie były prawdziwe i odzwierciedlały jego wiedzę co do przebiegu zdarzenia wynikającą z przeprowadzonych w tym dniu przez policję czynności procesowych. Zostały one następnie potwierdzone przez sąd w toku postępowania karnego prowadzonego przeciwko J.S. o czyn z art. 157 § 1 w zw. z art. 155 i w zw. z art. 11 k.k., które zostało już prawomocnie zakończone. W takim stanie faktycznym uznanie przez Sądy obu instancji, że pozwany działał w granicach porządku prawnego, a jego zachowanie nie było bezprawne, nie wyczerpuje przesłanek oczywistej zasadności skargi, koresponduje bowiem ze sposobem rozumienia przesłanki bezprawności w doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2017 r., III CSK 94/16, niepubl., z dnia 17 stycznia 2017 r., I CSK 745/15, niepubl., z dnia 23 lipca 1997 r., II CKN 258/97, niepubl., z dnia 25 października 1982 r., I CR 239/82, niepubl., z dnia 13 sierpnia 1975 r., I CR 452/75, niepubl.)

Nie przekonuje również stanowisko skarżącego, że zaskarżony wyrok naruszył jego konstytucyjne prawa. Argumentacja wniosku sprowadza się w znacznej mierze do kwestionowania działania pozwanego w ramach porządku prawnego, przez negowanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, co dotyczy zagadnień, które uchylają się od kontroli sądu kasacyjnego (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800, ze zm.).

jw